

Як розшифрувати бика

Пилип-Полян Юрик

Часто недопалок у народі називають бичком. Здавалося б, що спільного між недосмоктаною цигаркою та невинним телятком чоловічої статі? Як не шукайте, але жодних однакових рис не знайдете! А чому?

Якось розбалакалися про це з дідусем, колишнім учителем мови – разом чекали на автостанції буса на село. І запитав він мене:

– А в тебе випадково бика немає?

Я здивувався:

– Якого ще бика? Я ж у місті мешкаю, не в селі. На балконі тримати його незручно! Сусідів zalиватиме...

Дід хитро примружив око:

– Е, синку, не коров'ячого батька чи сина мені треба, а цигарку. Свого часу ми всі курили "Біломорканал", аж дим стовпами йшов.

– Чому ж ви його биком звете?

– Це скорочено. Хочу бе-ка, тобто, бика, "Біломорканал". Це знали всі продавці в радянських магазинах. Продавали без усяких питань за 22 копійки пачку цих папірос. А якщо хтось у когось просив недопалка, то казав: "Дай бичка".

– Чому так? Чому не бика?

– Бо бичок ще малий – не доріс до отого великого й рогатого.

Повідав дідусь тоді, що починав курити гарно висушені кінські кізяки. Дим був таким, що й у шлунку колупало. Пізніше він і його друзі-підлітки збирали на дорозі та біля крамниці чи сільського клубу недопалки.

– А як же з гігієною? – питаю. – Адже його хтось брав до рота перед вами...

– Гігієни, синку, як писав незабутній Олександр Ковінька, на селі тоді ще не водилося. Але ми знали, що можемо підчепити якусь заразу – про це нам тлумачили сільська медсестра та фельдшер, котрі часто приходили в школу на виховну годину. Тому перед тим як запалити бичка, ми вмикали мізки.

– Це ж як?

– Дуже просто: береш недопалену папіросу й відриваєш кінцівку, що була колись у роті невідомого курця, ледь не до тютюну. Якщо ж це проста сигарета – брали до рота тим краєм, що горів, а інший підпалювали. А якщо попадалася з фільтром (на той час це – велика рідкість!), то просто відривали фільтр. І тоді бичка можна було підпалювати з будь-якого боку! Цю науку проходили майже всі мої однолітки – передавали досвід один одному.

– І ніхто не хворів?

– Чому ж? Хворіли, ще й як! І бронхітами, і кашлюком, і туберкульозом... Не всі, правда, але боліли. Брат мій довго лікувався, тому в шостому класі кинув курити. А я, слава Богові, й досі, вже на восьмому десятку, не можу втерпіти – так мене й тягне до

цигарок! Особливо після чарочки...